

Yttrande över betänkandet **Straffrättsligt skydd för barn som bevittnat brott mellan närstående samt mot uppmaning och annan psykisk påverkan att begå självmord (SOU 2019:32)**

(Ju2019/02172/L5)

Hovrätten ställer sig i allt väsentligt bakom bedömningarna och förslagen i betänkandet.

Hovrätten vill framföra följande synpunkter.

Straffrättsligt skydd för barn som bevittnar brott mellan närstående

Utredningen föreslår att de brott som ska kunna föranleda ansvar för barnfridsbrott är sådana som kan skada barnets trygghet eller tillit i förhållande till en närstående person. Utöver de självklara exemplen vålds- och sexualbrott anges som exempel på ett sådant brott att en förälder slår sönder det gemensamma hemmet. Hovrätten vill här fästa uppmärksamhet på att det kan vara lika skadligt för ett barn om en närstående t.ex. slår sönder en hyrd sommarstuga, men att en sådan gärning sannolikt skulle falla utanför det straffbara området.

Den föreslagna bestämmelsen förutsätter att den som utsätts för grundbrottet och gärningspersonen ska vara närstående till varandra. Av utredningen framgår att även tidigare närstående omfattas. Enligt hovrättens mening bör lagtexten kompletteras på så sätt att detta framgår av lagtexten (jfr t.ex. 4 kap. 4 a § brottsbalken).

Vidare anser hovrätten att den föreslagna lagtexten bör kompletteras så att det tydligt framgår att bestämmelsens tillämpning förutsätter att barnet är närstående till både den som utsätts för huvudbrottet och till gärningspersonen.

Hovrätten föreslår därför att 4 kap. 3 § första stycket brottsbalken får följande lydelse (tillägg markerat med kursiv stil):

”Den som begår en brottslig gärning mot en närstående *eller tidigare närstående* person döms, om gärningen bevittnas av ett *till dem båda närstående* barn och är ägnad att skada barnets trygghet eller tillit i förhållande till någon av dessa personer, för barnfridsbrott till fängelse i högst två år.”

Utredningen har uttalat att grundbrottet och bevittnandet kan komma att prövas i olika rättegångar. Samtidigt ska grundbrottet alltid prövas även vid en rättegång om ett bevittnande. Enligt hovrätten finns det anledning för lagstiftaren att överväga om en sådan ordning kan stå i strid med förbudet mot att pröva samma gärning flera gånger (jfr 30 kap. 9 § rättegångsbalken).

Uppmaning och annan psykisk påverkan att begå självmord

Hovrätten har ingen avvikande uppfattning än utredningen avseende behovet av den föreslagna bestämmelsen. Det är dock hovrättens uppfattning att det vad avser oaktsam uppmaning till självmord kan behövas en något mer djupgående analys än vad utredningen har presenterat.

Hovrätten har dock ingen erinran mot förslaget i sig eller mot utformningen av lagtexten.

Detta yttrande har beslutats av hovrättspresidenten Anders Hagsgård, hovrättsrådet Emilie Strömberg (föredragande) och tf. hovrättsassessorn Johannes Aronsson.

Anders Hagsgård

Emilie Strömberg